

ning flaa til i dette Stykke, idet det dog ikke kan negtes, at der, naar Rentefoden bliver aldeles frigiven, kan være letfindige Folk, der have en lille Kapital, som da henvende sig til Agerkarle, og der saaledes netop derved gives bedre Leilighed til, at saadanne Mænd miste, hvad de maatte være i Besiddelse af. Den ærede Minister sagde endvidere, at vi jage Pengene bort fra de faste Eiendomme. Dertil siger jeg, det tror jeg ikke, og Faren derved vilde heller ikke være saa stor, thi naar man skulde gaa over en Rente af 6 à 7 pCt., maa Pengene helst gaa bort fra de faste Eiendomme. Jeg veed nu meget godt, at der ikke gives Bevilling til at give over 6 pCt., det have vi hørt af den ærede Minister; men jeg tror alligevel ikke, at der er nogen Fare for, at man vil jage Pengene fra de faste Eiendomme. Dertil kommer, at naar Renten bliver højere, saa bliver Sikkerheden forholdsvis mindre med Hensyn til de Penge, der indestaa i faste Eiendomme omkring i Landet. Grunden, hvorfor Folk helst ville have deres Penge indestaaende i faste Eiendomme, er jo netop den, at de føle, at der der er en Sikkerhed tilstede, som det ikke er let at faa ad anden Vej. Der er efter min Mening ingen Fare for, at man skulde jage Pengene bort fra de faste Eiendomme, og efter min Mening vilde der heller ingen Ulykke være deri, naar Renten skulde gaa saa højt op.

Indenrigsministeren: Det ærede Medlem sagde, at naar man vilde gaa ind paa § 2, saa havde man allerede opgivet Wvret. Dertil vil jeg svare, at Wvret har været opgivet allerede for længe siden. Fra det Dieblif af, da man vedtog Bevillingsystemet, vel vidende, hvad dette betød, og fra det Dieblif af, da man vedtog, at der skulde kunne gives Bevilling uden Betaling, fra dette Dieblif er Wvret opgivet. Jeg tror ogsaa, at det er meget for sent nu at ville holde iagen, thertimod er det min Overbevisning, at det kun vilde gjøre Skade. Jeg mindes ikke, om jeg har sagt, at Loven vil kunne omgaaes, men jeg har sagt det, vil jeg vistnok kunne bevise det, i alt Fald vil jeg

kunne paavise, at der er ikke saa ganske saa Maader, hvorpaa dette er sket. Og, som det ærede Medlem har nævnt, det er virkelig ikke saa ganske ualmindeligt, at man forskriver sig for noget Mere, end man faar, hvorved jo Renten i Virkeligheden bliver langt større, end den nominelt er. Forøvrigt finder jeg Anledning til at tilføie, at naar det ærede Medlem syntes at lægge en vis Bægt paa, at det skulde være de Udannede, der mindre omgik Loven, end de Dannede, saa tror jeg, at han deri har Ret. Jeg tillod mig før at sige, at de Udannede — som han behager — at falde dem — have en overmaade god Forstand paa at faa en højere Rente, end de ellers vilde kunne faa, og det turde ikke være saa ganske ualmindeligt hos de Udannede, at de betinge sig visse saadanne Smaavilligheder, som de ellers ikke saa ganske let vilde kunne opnaa, foruden hvad de betinge sig i Rente. Jeg tror ogsaa, at det ikke er umuligt at paavise, at en saadan Maade at omgaa Loven paa, hvorved Debitor forskriver sig for noget Mere, end han faar, er kjendt ikke alene blandt de „Dannede,“ men ogsaa blandt de „Udannede,“ Men hvad jeg ikke kan Andet end lægge de Herrer, og da ogsaa det ærede Medlem, der sidst talte, paa Sinde, er, at de savne ethvert som helst Middel til at kunne tvinge Kapitalerne til at gaa til de faste Eiendomme, og naar man ikke kan dette, saa stiller Spørgsmaalet sig ganske simpelt saaledes: Er det hensigtsmæssigt, er det klogt at stille Forholdet saaledes, at man istedetfor at løkke Pengemændene til de faste Eiendomme, næsten siger til dem: I kunne faa Eders Penge meget bedre anbragte andetsteds, det er derfor bedst, at I gaa derhen. Det Moment, der af flere ærede Talere er blevet fremhævet, at der behøves, at man kan nøies med en mindre Rente i Forhold til, som Sikkerheden er større, er saa sandt og rigtigt, at der ikke kan være Tvivl om, at dette Moment vil gjøre sig gjældende hos Folk, der skulle sætte deres Penge ud, og det vil fremdeles vedblive at gjøre sig gjældende. Der er visse offentlige Institutioner, Lehn f. Ex., som siger: Vi ere ligefrem ifølge Omstændighederne forpligtede til mere at se paa at have en ube-